Euroopa Parlament
2024-2029

Eelarvekontrollikomisjon

2025/0543(COD)

31.3.2026

ARVAMUS

Esitaja: eelarvekontrollikomisjon

Saaja: tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse ajavahemikuks 2028–2034 teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“, sätestatakse selle osalemis- ja levitamiseeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2021/695 (COM(2025)0543 – C10-0164/2025 – 2025/0543(COD))

Arvamuse raportöör: Olivier Chastel

PA_Legam

MUUDATUSETTEPANEKUD

Eelarvekontrollikomisjon esitab tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile kui vastutavale komisjonile järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(2a) ELi lisaväärtust on võimalik tulemuslikult saavutada üksnes juhul, kui kõik ELi institutsioonid on selle selgelt määratlenud ja kohaldavad seda ühtselt[1a]. Rõhutab, et praeguses geopoliitilises olukorras peaks ELi lisaväärtus hõlmama liidu tehnoloogilise juhtpositsiooni, vastupanuvõime ja strateegilise autonoomia tugevdamist, pöörates suurt tähelepanu kahesuguse kasutusega tehnoloogiatele täielikus kooskõlas liidu õigusega.
	[1a] https://www.eca.europa.eu/ECAPublications/OP-2026-02/OP-2026-02_ET.pdf.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(4) Lisaks peaks liidu eesmärk olema ***kaotada meeste ja naiste ebavõrdsus***, edendada ***nende*** võrdõiguslikkust ning võidelda diskrimineerimise vastu	(4) Lisaks peaks liidu eesmärk olema ***vähendada ebavõrdsust***, edendada ***soolist*** võrdõiguslikkust ning võidelda diskrimineerimise vastu kooskõlas Euroopa

kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artiklitega 8 ja 10 ning Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga.

Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artiklitega 8 ja 10 ning Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(5) Kiiresti muutuvas majanduslikus, sotsiaalses ja geopoliitilises keskkonnas on hiljutised kogemused näidanud vajadust paindlikuma mitmeaastase finantsraamistiku ja selle alla kuuluvate liidu rahastamisprogrammide järele. Sellel eesmärgil ja kooskõlas raamprogrammi eesmärkidega tuleks rahastamisel nõuetekohaselt arvesse võtta muutuvaid poliitilisi vajadusi ja liidu prioriteete, mis on kindlaks määratud komisjoni avaldatud asjakohastes dokumentides, Euroopa Parlamendi resolutsioonides ja nõukogu järeldustes, ning tagada samal ajal eelarve täitmise piisav prognoositavus.	(5) Kiiresti muutuvas majanduslikus, sotsiaalses ja geopoliitilises keskkonnas on hiljutised kogemused näidanud vajadust paindlikuma mitmeaastase finantsraamistiku ja selle alla kuuluvate liidu rahastamisprogrammide järele. Sellel eesmärgil ja kooskõlas raamprogrammi eesmärkidega tuleks rahastamisel nõuetekohaselt arvesse võtta muutuvaid poliitilisi vajadusi ja liidu prioriteete, mis on kindlaks määratud komisjoni avaldatud asjakohastes dokumentides, Euroopa Parlamendi resolutsioonides ja nõukogu järeldustes, ning tagada samal ajal eelarve täitmise piisav prognoositavus ***ja avaliku sektori vastutus, rahanduse jätkusuutlikkus ja kulutõhusus liikmesriikide maksumaksjate jaoks. Võttes arvesse asjaolu, et Euroopa Kontrollikoja andmetel võivad liidu võetud tagasimaksmata laenud ületada 2027. aastaks 900 miljardi euro piiri ning et suurenevad võla teenindamise kulud ahendavad programmi kulutusteks ette nähtud eelarvepoliitilist manööverdamisruumi, ning seetõttu on oluline tagada, et programmist tuleneks käegakatsutav ja sisuline kasu.***

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(6) Raamprogrammi osalus- ja levitamiseeskirjade eesmärk on veelgi lihtsustada juurdepääsu, suurendada avatust ja maksimeerida liidupoolse rahastamise mõju.	(6) Raamprogrammi osalus- ja levitamiseeskirjade eesmärk on veelgi lihtsustada juurdepääsu, suurendada avatust ja maksimeerida liidupoolse rahastamise mõju. ***Programmi „Horisont“ vahendite eraldamine projektikonkursside kaudu tipptaseme põhimõtte alusel on ette nähtud selleks, et tagada rahastamisvahendite kättesaadavus võimalikult õiglastel ja võrdsetel tingimustel, saavutada kõige tõhusam ja tulemuslikum tulemus vastavalt eraldatud vahenditele ning luua kasu Euroopa ühiskonnale ja tugevdada selle majandust, järgides samal ajal läbipaistvusnõudeid.***

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(6a) Kooskõlas proportsionaalsuse, vajalikkuse ja kasulikkuse põhimõtetega tuleks lihtsustada ja hõlbustada üldist juurdepääsu, vähendada bürokraatlikku koormust ja reeglite hulka, ühtlustades selleks aruandlus-, dokumenteerimis- ja tõendamisnõudeid ning vähendades tulemusnäitajate arvu.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(6b) Eelkõige tuleks VKEde ja väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate aruandluskohustusi lihtsustada ja need peaksid piirduma sellega, mis on usaldusväärse finantsjuhtimise ja tulemuslikkuse seireks rangelt vajalik.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(7a) Liidu konkurentsivõime ja pikaajalise vastupanuvõime tugevdamisel tuleks seada esikohale tipptasemel teadusuuringud ja innovatsioon koos püüdega saavutada territoriaalne ühtekuuluvus, et luua, võtta kasutusele ja rakendada innovatsiooni kogu liidus. Usaldusväärse finantsjuhtimise tagamiseks peab programmi „Euroopa horisont“ ja ühtekuuluvuspoliitika parema koordineerimisega kaasnema rahaliste vahendite selge jaotus, koostalitlusvõimeliste seiresüsteemide kasutamine ja rahavoogude jälgitavus, et vältida kattumist, topeltrahastamist ja liidu vahendite killustatust.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(9) Eelarve osi peaks olema võimalik täita Euroopa partnerluste kaudu koos teiste avaliku ja erasektori üksustega, kui see on poliitikaeesmärkide saavutamiseks kõige tulemuslikum rakendusvorm. Euroopa partnerlused tuleks luua siis, kui liidu tihe kaasamine on vajalik, ning need peaksid tagama liidule asjakohase hääleõiguse ja teised partnerid peaksid tagama piisavad kaasinvesteeringud liidupoolse rahastamise võimendamiseks. Sünergia ja tõhususe soodustamiseks on vaja tagada ühtlustatud eeskirjad. Seetõttu tuleks luua piiratud arvu Euroopa partnerluste strateegiline ja sidus portfell.	(9) Eelarve osi peaks olema võimalik täita Euroopa partnerluste kaudu koos teiste avaliku ja erasektori üksustega, ***sealhulgas tööstuse, teadusasutuste ning kohalike ja piirkondlike omavalitsustega,*** kui see on poliitikaeesmärkide saavutamiseks kõige tulemuslikum rakendusvorm. Euroopa partnerlused tuleks luua siis, kui liidu tihe kaasamine on vajalik, ning need peaksid tagama liidule asjakohase hääleõiguse ja teised partnerid peaksid tagama piisavad kaasinvesteeringud liidupoolse rahastamise võimendamiseks. Sünergia ja tõhususe soodustamiseks on vaja tagada ühtlustatud eeskirjad. Seetõttu tuleks luua piiratud arvu Euroopa partnerluste strateegiline ja sidus portfell.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(10) Euroopa partnerlused (sealhulgas ühisettevõtete vormis) kui oluline vahend tööstuse kaasamiseks ning teadus- ja innovatsioonikoostöösse investeerimiseks peaksid aitama kaasa Euroopa Konkurentsivõime Fondi poliitikaharude konkreetsete poliitikaeesmärkide saavutamisele ning neid tuleks vajaduse korral nende eesmärkide saavutamiseks sellest fondist toetada.	(10) Euroopa partnerlused (sealhulgas ühisettevõtete vormis) kui oluline vahend tööstuse kaasamiseks ning teadus- ja innovatsioonikoostöösse investeerimiseks peaksid aitama kaasa Euroopa Konkurentsivõime Fondi poliitikaharude konkreetsete poliitikaeesmärkide saavutamisele ning neid tuleks vajaduse korral nende eesmärkide saavutamiseks sellest fondist toetada. ***Kui see on teostatav ja asjakohane, peaksid need aitama saavutada ELi sotsiaalpoliitika eesmärke.***

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(13) Euroopa Teadusnõukogu (ERC) peaks pakkuma atraktiivset ja paindlikku rahastamist, et võimaldada seeläbi andekatel ja loova mõtlemisega teadlastel uurida kõige paljutõotavamaid teemasid teaduse eesliinil, pöörates teadlikult tähelepanu karjääri alustavate teadlaste toetamisele. Selline pühendumine teadlaste algatatud uuringutele, mis valitakse välja kogu liitu hõlmavas konkurentsis üksnes tipptaseme kriteeriumi alusel ja on avatud talentidele olenemata rahvusest või päritolust, on äärmiselt tähtis, et tõmmata ligi maailma helgemaid päid ning muuta Euroopa maailma juhtivaks teadus- ja innovatsioonikeskuseks.	(13) Euroopa Teadusnõukogu (ERC) peaks pakkuma atraktiivset ja paindlikku rahastamist, et võimaldada seeläbi andekatel ja loova mõtlemisega teadlastel uurida kõige paljutõotavamaid teemasid teaduse eesliinil, pöörates teadlikult tähelepanu karjääri alustavate teadlaste toetamisele. Selline pühendumine teadlaste algatatud uuringutele, mis valitakse välja kogu liitu hõlmavas konkurentsis üksnes tipptaseme kriteeriumi alusel ja on avatud talentidele olenemata rahvusest või päritolust, on äärmiselt tähtis, et tõmmata ligi maailma helgemaid päid ning muuta Euroopa maailma juhtivaks teadus- ja innovatsioonikeskuseks. ***Tagatakse ERC teaduslik ja eelarveline autonoomia ning sõltumatus juhtimistegevuses, tööprogrammide ettevalmistamisel ja valikumenetluste läbiviimisel.***

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 14

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(14) Teadmistepõhises maailmamajanduses peaks liidu pikaajaline konkurentsivõime, tehnoloogiline juhtpositsioon ja üleilmsete probleemide lahendamise võime olenema eelkõige liidu suutlikkusest arendada, ligi meelitada ja siin hoida kõrge kvalifikatsiooniga ja rahvusvaheliste kontaktidega	(14) Teadmistepõhises maailmamajanduses peaks liidu pikaajaline konkurentsivõime, tehnoloogiline juhtpositsioon ja üleilmsete probleemide lahendamise võime ***kestliku arengu eesmärkide saavutamise kaudu*** olenema eelkõige liidu suutlikkusest arendada, ligi meelitada ja siin hoida kõrge

teadusvaldkonna tööjõudu. Strateegilised investeeringud tippteadlastesse, nende koolitamisse, liikuvusse ja karjääriväljavaadetesse nii akadeemilistes ringkondades kui ka väljaspool neid on vajalik innovatsiooni, majandusliku vastupanuvõime ja taastuvuse ning ühiskondliku heaolu säilitamiseks. Kooskõlas Euroopa teadlaste harta põhimõtetega on selle eesmärgi saavutamisel tähtis osa Marie Skłodowska-Curie meetmetel. Raamprogramm peaks tugevdama sidemeid ülikoolide ja innovatsiooni ökosüsteemide, sealhulgas erasektori vahel. See peaks võimaldama Euroopa teadusruumi väljakujundamist, mille jaoks tuleks muu hulgas välja arendada Euroopa kõrgharidussektori suutlikkus konkureerida üleilmsete partneritega koostöö, talentide toetamise ja ligitõmbamise ning suuremate erainvesteeringute võimendamise kaudu, ning seda tuleks teha muu hulgas kõrgharidusalgatuste, näiteks Euroopa ülikoolide liidu abil, koostoimes programmiga „Erasmus+“ ning kooskõlas käesoleva määruse eesmärkide ja meetmetega.

kvalifikatsiooniga ja rahvusvaheliste kontaktidega teadusvaldkonna tööjõudu. Strateegilised investeeringud tippteadlastesse, nende koolitamisse, liikuvusse ja karjääriväljavaadetesse nii akadeemilistes ringkondades kui ka väljaspool neid on vajalik innovatsiooni, majandusliku vastupanuvõime ja taastuvuse ning ühiskondliku heaolu säilitamiseks. Kooskõlas Euroopa teadlaste harta põhimõtetega on selle eesmärgi saavutamisel tähtis osa Marie Skłodowska-Curie meetmetel. Raamprogramm peaks tugevdama sidemeid ülikoolide ja innovatsiooni ökosüsteemide, sealhulgas erasektori vahel. See peaks võimaldama Euroopa teadusruumi väljakujundamist, mille jaoks tuleks muu hulgas välja arendada Euroopa kõrgharidussektori suutlikkus konkureerida üleilmsete partneritega koostöö, talentide toetamise ja ligitõmbamise ning suuremate erainvesteeringute võimendamise kaudu, ning seda tuleks teha muu hulgas kõrgharidusalgatuste, näiteks Euroopa ülikoolide liidu abil, koostoimes programmiga „Erasmus+“ ning kooskõlas käesoleva määruse eesmärkide ja meetmetega.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 15

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(15) Euroopa Innovatsiooninõukogu (EIC) peaks stimuleerima süvatehnoloogia turgu loovat innovatsiooni. Ta peaks need süvatehnoloogia uuendused oma vahenditega kindlaks tegema, neid arendama ja need kasutusele võtma. Sidusa	(15) Euroopa Innovatsiooninõukogu (EIC) peaks stimuleerima süvatehnoloogia turgu loovat innovatsiooni. Ta peaks need süvatehnoloogia uuendused oma vahenditega kindlaks tegema, neid arendama ja need kasutusele võtma. Sidusa

ja lihtsustatud toetuse andmise kaudu peaks EIC täitma tühimiku, kus murranguline tehnoloogia ja süvatehnoloogia innovatsioon ei saa avalikku toetust ega erainvesteeringuid. EIC peaks oma vahenditega püüdma sillutada, integreerida ja kiirendada novaatorite teekonda teadusuuringutest turustamiseni ning võimaldama liidule kujunemisjärgus tehnoloogiavaldkondades juhtivaid ettevõtteid, et liit võiks saavutada oma sotsiaalsed ja majanduslikud eesmärgid ning vältida sõltuvust teistest piirkondadest. EIC peaks toetama suure riski ja suure potentsiaaliga uuendusi ja ettevõtteid, millega on seotud sellised tehnoloogilised, teaduslikud, finants-, juhtimis- või tururiskid, mille tõttu neid ei peeta veel täielikult pangakõlblikeks ja nad ei saa kokku vajalikul tasemel investeeringuid, et olla turul tegutsedes maailmas konkurentsivõimeline. Selleks tuleks kasutada nii avatud (alt-üles) kui ka probleemipõhist lähenemisviisi tihedas koostöös ja koostoimes Euroopa Konkurentsivõime Fondi ja selle poliitikaharudega. See peaks hõlmama DARPA-laadset lähenemisviisi, mille eesmärk on toetada kaitsevaldkonna ja kahesuguse kasutusega tehnoloogia idufirmasid ning nende tegevust laiendada, tagades täieliku vastastikuse täiendavuse Euroopa Konkurentsivõime Fondi InvestEU instrumendi, ELi kaitseinnovatsiooni kava (EUDIS) ja kosmoseettevõtluse algatuse (CASSINI) tegevusega. Rakendamine peaks toimuma tihedas koostoimes ja kooskõlas Euroopa Konkurentsivõime Fondiga.

ja lihtsustatud toetuse andmise kaudu peaks EIC täitma tühimiku, kus murranguline tehnoloogia ja süvatehnoloogia innovatsioon ei saa avalikku toetust ega erainvesteeringuid. EIC peaks oma vahenditega püüdma sillutada, integreerida ja kiirendada novaatorite teekonda teadusuuringutest turustamiseni ning võimaldama liidule kujunemisjärgus tehnoloogiavaldkondades juhtivaid ettevõtteid, et liit võiks saavutada oma sotsiaalsed ja majanduslikud eesmärgid ning vältida sõltuvust teistest piirkondadest. EIC peaks toetama suure riski ja suure potentsiaaliga uuendusi ja ettevõtteid, millega on seotud sellised tehnoloogilised, teaduslikud, finants-, juhtimis- või tururiskid, mille tõttu neid ei peeta veel täielikult pangakõlblikeks ja nad ei saa kokku vajalikul tasemel investeeringuid, et olla turul tegutsedes maailmas konkurentsivõimeline. Selleks tuleks kasutada nii avatud (alt-üles) kui ka probleemipõhist lähenemisviisi tihedas koostöös ja koostoimes Euroopa Konkurentsivõime Fondi ja selle poliitikaharudega. See peaks hõlmama DARPA-laadset lähenemisviisi, mille eesmärk on toetada kaitsevaldkonna ja kahesuguse kasutusega tehnoloogia idufirmasid ning nende tegevust laiendada, tagades täieliku vastastikuse täiendavuse Euroopa Konkurentsivõime Fondi InvestEU instrumendi, ELi kaitseinnovatsiooni kava (EUDIS) ja kosmoseettevõtluse algatuse (CASSINI) tegevusega. Rakendamine peaks toimuma tihedas koostoimes ja kooskõlas Euroopa Konkurentsivõime Fondiga. ***Selleks et tagada parem juurdepääs, edu saavutamine, kvaliteet ja õigeaegsus ning toetada murrangulisi tehnoloogiaid turuvalmiduse saavutamiseks riskide***

võtmise ja sidusa portfellipõhise lähenemisviisi kaudu, peaks EIC-il olema tegevusautonoomia oma vahendite kavandamisel ja rakendamisel, samuti projektide valimisel ja portfelli haldamisel kooskõlas käesoleva määrusega.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(17) Teadusuuringute Ühiskeskus (JRC) peaks jätkuvalt pakkuma liidu poliitikale sõltumatuid teaduslikke tõendeid ja tehnilist abi kogu poliitikatsükli vältel. JRC otsemeetmeid tuleks rakendada paindlikul, tõhusal ja läbipaistval viisil, võttes arvesse liidu poliitika vajadusi ja JRC kasutajate asjakohaseid vajadusi ning tagades liidu finantshuvide kaitse. JRC peaks jätkama täiendavate vahendite loomist, mida ta võib kasutada oma teadusliku ja tehnilise tegevuse toetamiseks.	(17) Teadusuuringute Ühiskeskus (JRC) peaks jätkuvalt pakkuma liidu poliitikale sõltumatuid teaduslikke tõendeid ja tehnilist abi kogu poliitikatsükli vältel. JRC otsemeetmeid tuleks rakendada paindlikul, tõhusal ja läbipaistval viisil, võttes arvesse liidu poliitika vajadusi ja JRC kasutajate asjakohaseid vajadusi ning tagades liidu finantshuvide kaitse. JRC peaks jätkama täiendavate vahendite loomist, mida ta võib kasutada oma teadusliku ja tehnilise tegevuse toetamiseks. ***JRC rakendatavate otsemeetmete puhul peaks komisjon tagama huvide konfliktide ennetamise ja haldamise asjakohase läbipaistvuse kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikliga 61 ja kohaldatavate eetikanormidega. Selleks peaks JRC tegema igal aastal üldsusele kättesaadavaks koondteabe poliitika, menetluste ja meetmete kohta, mis on kehtestatud võimalike huvide konfliktide tuvastamiseks, ennetamiseks ja vähendamiseks, sealhulgas eraõiguslike üksustega tehtavas koostöös, ilma et see piiraks kohaldatavate konfidentsiaalsuseeskirjade rakendamist. Teadlaste, ekspertide ja muude hindamise või nõustamisega seotud isikute suhtes***

tuleks kohaldada huvide konflikti deklareerimise ja leevendamise nõudeid kooskõlas kehtiva liidu õigusega.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(18) Raamprogramm peaks tagama, et tulemuslikult edendatakse ja kaitstakse Euroopa teadusruumi ning teadusuuringute ja innovatsiooni pakti[5] väärtuseid ja põhimõtteid, milleks on eelkõige teadusuuringute ja innovatsiooni eetilisus ja usaldusväärsus, teadusuuringute vabadus, teadus poliitika hüvanguks, sooline võrdõiguslikkus ja võrdsed võimalused, mittediskrimineerimine, avatud teadus ning atraktiivse teadlaskarjääri ja teadurite liikuvuse soodustamine. Eelkõige tuleks raamprogrammiga tagada kõikide jaoks võrdsete võimaluste tegelik soodustamine ning soolise võrdõiguslikkuse lõimimine kõigisse valdkondadesse, sealhulgas soolise mõõtme rakendamine teadusuuringutes ja innovatsioonis. Selle eesmärk peaks olema tegeleda soolise tasakaalustamatuse põhjustega. Erilist tähelepanu tuleks pöörata võimalikult suure soolise tasakaalu tagamisele hindamiskomisjonides ja muudes asjaomastes nõuandeorganites, nt nõukogudes ja eksperdirühmades.	(18) Raamprogramm peaks tagama, et tulemuslikult edendatakse ja kaitstakse Euroopa teadusruumi ning teadusuuringute ja innovatsiooni pakti[5] väärtuseid ja põhimõtteid, milleks on eelkõige teadusuuringute ja innovatsiooni eetilisus ja usaldusväärsus, teadusuuringute vabadus, teadus poliitika hüvanguks, sooline võrdõiguslikkus ja võrdsed võimalused, mittediskrimineerimine, avatud teadus ning atraktiivse teadlaskarjääri ja teadurite liikuvuse soodustamine. Eelkõige tuleks raamprogrammiga tagada kõikide jaoks võrdsete võimaluste tegelik soodustamine ning soolise võrdõiguslikkuse lõimimine kõigisse valdkondadesse, sealhulgas soolise mõõtme rakendamine teadusuuringutes ja innovatsioonis. Selle eesmärk peaks olema tegeleda soolise tasakaalustamatuse põhjustega. Erilist tähelepanu tuleks pöörata võimalikult suure soolise tasakaalu tagamisele hindamiskomisjonides ja muudes asjaomastes nõuandeorganites, nt nõukogudes ja eksperdirühmades***, tagades, et nende moodustamisel võetakse arvesse liikmete pädevust, kompetentsust ja vastavaid eksperditeadmisi. Raamprogramm peaks sisaldama mehhanisme sõltumatuteks hindamisteks, mille viivad läbi välised asutused, et***

hinnata rahastamise mõju teadusuuringute ja innovatsiooni eesmärkidele. Need hindamised peaksid hõlmama selgeid tulemusnäitajaid, finantsauditeid ja avalikke konsultatsioone.

[5] Nõukogu 26. novembri 2021. aasta soovitus (EL) 2021/2122, mis käsitleb Euroopa teadusuuringute ja innovatsiooni pakti (ELT L 431, 2.12.2021, lk 1 ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2021/2122/oj.

[5] Nõukogu 26. novembri 2021. aasta soovitus (EL) 2021/2122, mis käsitleb Euroopa teadusuuringute ja innovatsiooni pakti (ELT L 431, 2.12.2021, lk 1 ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2021/2122/oj.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(19) Raamprogramm peaks toetama Euroopa teadus- ja tehnoloogiatariste tipptasemel teaduse ja tehnoloogia innustamisel ning tööstuse konkurentsivõime suurendamisel, toetades teadusuuringute ja innovatsiooni tsükli järjepidevust alates alusuuringutest kuni rakendusuuringuteni ning ühiskonnas ja turul kasutuselevõtmiseni.	(19) Raamprogramm peaks toetama Euroopa teadus- ja tehnoloogiatariste tipptasemel teaduse ja tehnoloogia innustamisel ning tööstuse konkurentsivõime suurendamisel, toetades teadusuuringute ja innovatsiooni tsükli järjepidevust alates alusuuringutest kuni rakendusuuringuteni ning ühiskonnas ja turul kasutuselevõtmiseni. ***Komisjon peaks vajaduse korral jälgima rahaliste vahendite jaotust innovatsioonitsükli eri etappides, et tagada vahendite tasakaalustatud eraldamine ja vältida vahendite liigset koondumist teatavatesse segmentidesse, suurendades seeläbi programmi üldist tulemuslikkust.***

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 20

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(20) Raamprogrammiga tuleks rakendada konkreetseid meetmeid, et toetada suutlikkuse suurendamist osaluse laiendamise meetmega liitunud riikides ja tugevdada koostöösidemeid kogu liidus, suurendades teadus- ja innovatsioonisuutlikkust osaluse laiendamise meetmega liitunud riikides ja üleminekuriikides, mis muudab Euroopa teadus- ja innovatsioonisüsteemi sidusamaks ja integreeritumaks ning aitab saavutada eesmärki investeerida vähemalt 3 % SKPst teadus- ja arendustegevusse. Aastatel 2021–2027 rahastamiskõlblikud liikmesriigid tuleks kogu raamprogrammi kestuse ajaks jagada kahte rühma, lähtudes innovatsiooni tulemustabeli indeksist ja suhtelisest rahalisest tasuvusest kogurahvatulu kohta ning tuginedes järgmistele kriteeriumidele: i) üleminekuriigid – innovatsiooni tulemustabeli indeks (2023–2025) on üle 75 % liidu keskmisest ja programmi „Euroopa horisont“ raames on suhteline rahaline tasuvus kogurahvatulu kohta (2021–2025) positiivne; ii) osaluse laiendamise meetmega liitunud riigid – kõik teised liikmesriigid, kes on aastatel 2021–2027 rahastamiskõlblikud.	(20) Raamprogrammiga tuleks rakendada konkreetseid meetmeid, et toetada suutlikkuse suurendamist osaluse laiendamise meetmega liitunud riikides ja tugevdada koostöösidemeid kogu liidus, suurendades teadus- ja innovatsioonisuutlikkust osaluse laiendamise meetmega liitunud riikides ja üleminekuriikides, mis muudab Euroopa teadus- ja innovatsioonisüsteemi sidusamaks ja integreeritumaks ning aitab saavutada eesmärki investeerida vähemalt 3 % SKPst teadus- ja arendustegevusse. Aastatel 2021–2027 rahastamiskõlblikud liikmesriigid tuleks kogu raamprogrammi kestuse ajaks jagada kahte rühma, lähtudes innovatsiooni tulemustabeli indeksist ja suhtelisest rahalisest tasuvusest kogurahvatulu kohta ning tuginedes järgmistele kriteeriumidele: i) üleminekuriigid – innovatsiooni tulemustabeli indeks (2023–2025) on üle 75 % liidu keskmisest ja programmi „Euroopa horisont“ raames on suhteline rahaline tasuvus kogurahvatulu kohta (2021–2025) positiivne; ii) osaluse laiendamise meetmega liitunud riigid – kõik teised liikmesriigid, kes on aastatel 2021–2027 rahastamiskõlblikud. ***Suutlikkuse suurendamise meetmed peaksid hõlmama selgeid võrdlusaluseid ja vaheetappide tulemusnäitajaid, mille alusel hinnatakse edu osalusmäärade, koordineerivate rollide, institutsiooniliste reformide ja rahaliste vahendite kasutamise suutlikkuse osas, tagades, et liidu toetusega kaasneb mõõdetav struktuurne areng.***

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 21

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(21) Arvestades rahvusvahelisest koostööst saadavat kasu muu hulgas ühiste tehnoloogiliste, majanduslike, keskkonna- ja ühiskonnaprobleemide lahendamisel, tuleks raamprogrammis soosida koostööd kolmandate riikidega. Rahvusvahelise koostööga tuleks püüda tugevdada liidu teadusuuringute ja innovatsiooni konkurentsivõimet ja tipptaset, sealhulgas liidu suutlikkust meelitada ligi ja siin hoida maailma kõige andekamaid spetsialiste. Lähenemisviisi keskmes peaksid olema geopoliitilised kaalutlused, sealhulgas majandusjulgeolek, ning tuleks kaaluda eri tasemete koostööd, võttes aluseks üldise hinnangu selle kohta, millist kasu liit võiks sellest oma prioriteetide käsitlemisel ja üleilmsete probleemide lahendamisel saada, kusjuures samal ajal peaksid olema kaitstud liidu väärtused ja huvid. Kõige ulatuslikum koostöövorm peaks jätkuvalt olema assotsieerumine kogu raamprogrammiga või selle osadega. EIC kaitsealase tegevuse puhul peaksid rahastamiskõlblikud olema vaid üksused, mis on asutatud Euroopa Konkurentsivõime Fondiga ühinenud kolmandates riikides. Raamprogrammist võib toetada naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi „Globaalne Euroopa“ raames rahastatavat tegevust, tingimusel et see vastab käesoleva määruse eeskirjadele ja eesmärkidele kooskõlas sünergiat käsitlevate normidega.	(21) Arvestades rahvusvahelisest koostööst saadavat kasu muu hulgas ühiste tehnoloogiliste, majanduslike, keskkonna- ja ühiskonnaprobleemide lahendamisel, tuleks raamprogrammis soosida koostööd kolmandate riikidega. Rahvusvahelise koostööga tuleks püüda tugevdada liidu teadusuuringute ja innovatsiooni konkurentsivõimet ja tipptaset, sealhulgas liidu suutlikkust meelitada ligi ja siin hoida maailma kõige andekamaid spetsialiste. Lähenemisviisi keskmes peaksid olema geopoliitilised kaalutlused, sealhulgas majandusjulgeolek, ning tuleks kaaluda eri tasemete koostööd, võttes aluseks üldise hinnangu selle kohta, millist kasu liit võiks sellest oma prioriteetide käsitlemisel ja üleilmsete probleemide lahendamisel saada, kusjuures samal ajal peaksid olema kaitstud liidu väärtused ja huvid. ***Selles raamistikus tuleks liidu finantshuve kaitsta muu hulgas meetmetega, millega tagatakse siseauditi talitusele ja Euroopa Kontrollikojale täielik ja reaalajas juurdepääs auditeeritavatele andmetele koostalitlusvõimelise IT-süsteemi kaudu. Raskete kriminaaluurimiste korral tuleks Euroopa Prokuratuurile ja OLAFile anda juurdepääs vastavalt nende volitustele, ilma et see piiraks isikuandmete kaitse suhtes kohaldatavate normide rakendamist. Selleks et tagada liidu vahendite läbipaistev kasutamine, peaks komisjon töötama välja menetlused, mis võimaldavad auditeerida kolmandates riikides asutatud üksusi, kes saavad liidu rahalisi vahendeid.*** Kõige ulatuslikum

	koostöövorm peaks jätkuvalt olema assotsieerumine kogu raamprogrammiga või selle osadega. EIC kaitsealase tegevuse puhul peaksid rahastamiskõlblikud olema vaid üksused, mis on asutatud Euroopa Konkurentsivõime Fondiga ühinenud kolmandates riikides. Raamprogrammist võib toetada naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi „Globaalne Euroopa“ raames rahastatavat tegevust, tingimusel et see vastab käesoleva määruse eeskirjadele ja eesmärkidele kooskõlas sünergiat käsitlevate normidega. ***Mis tahes vahendite eraldamisel kaitsealaseks tegevuseks tuleks võtta täies ulatuses arvesse Euroopa Liidu liikmesriikide riiklikke julgeolekuhuve.***

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 24

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(24) Tegevus peaks kajastama elurikkuse järsu vähenemise vastu võitlemise tähtsust ning aitama kaasa looduse, ökosüsteemide ja nende teenuste säilitamisele ja taastamisele. Tegevusse keskkonnateaduse integreerimine on vajalik selleks, et vältida keskkonna kahjustamist, säilitada puhas keskkond ja taastada ökosüsteemide hea seisund.	(24) Tegevus peaks kajastama elurikkuse järsu vähenemise vastu võitlemise tähtsust ning aitama kaasa looduse, ökosüsteemide ja nende teenuste säilitamisele ja taastamisele. Tegevusse keskkonnateaduse integreerimine on vajalik selleks, et vältida keskkonna kahjustamist, säilitada puhas keskkond ja taastada ökosüsteemide hea seisund. ***Nende tegevuste tulemused tuleks edastada ka teistele ELi poliitikavaldkondadele.***

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 25

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(25) Raamprogrammis tunnistatakse, et kliimamuutused on üks suurimaid üleilmseid ühiskondlikke väljakutseid ning et kliimameetmed on tööstuse konkurentsivõimet ***suurendav*** tegur. Tegevus peaks kajastama kliimamuutustega tegelemise tähtsust kooskõlas liidu kohustusega rakendada Pariisi kliimakokkulepet.	(25) Raamprogrammis tunnistatakse, et kliimamuutused on üks suurimaid üleilmseid ühiskondlikke väljakutseid ning et kliimameetmed on tööstuse konkurentsivõimet ***ja kaasaegset süsinikuneutraalset tööstusstrateegiat mõjutav asjakohane*** tegur. Tegevus peaks kajastama kliimamuutustega tegelemise tähtsust kooskõlas liidu kohustusega rakendada Pariisi kliimakokkulepet ***ja õiglast üleminekut reguleerivaid õigusakte. Liidu teadusuuringute rahastamisel tuleks järgida tehnoloogianeutraalsuse põhimõtet.***

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 26

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(26) Raamprogrammi rakendamist on hädavajalik lihtsustada, et see oleks juurdepääsetav ja tõhus, ning eelkõige tuleks selleks vähendada toetusesaajate halduskoormust ja viia miinimumini vigade tegemise oht. Selleks peaks raamprogrammis kasutama liidupoolse rahastamise peamise vormina kindlasummalisi makseid. Edendades eelmistes raamprogrammides tehtud jõupingutusi ühtlustada rahastamiseeskirju ja viia vead miinimumini, tuleks veelgi lihtsustada ka personalikulude hüvitamist, ***kasutades*** personali ühikuhindasid, mis vähendab osalejate jaoks keerukust ja hõlbustab aruandlust.	(26) Raamprogrammi rakendamist on hädavajalik lihtsustada, et see oleks juurdepääsetav ja tõhus, ning eelkõige tuleks selleks vähendada toetusesaajate halduskoormust ja viia miinimumini vigade tegemise oht. Selleks peaks raamprogrammis kasutama liidupoolse rahastamise peamise vormina kindlasummalisi makseid***, eelkõige väiksemate või keskmise suurusega projektide puhul. Üleminek lihtsustatud kuluvõimalustele või mis tahes muule käesoleva määrusega ette nähtud lihtsustatud rahastamisvormile tagab läbipaistvuse ja auditeeritavuse ning tagab OLAFi ja Euroopa Prokuratuuri õiguse viia oma volituste piires läbi***

uurimisi ning Euroopa Kontrollikoja õiguse koostada tulemuslikke auditeid. Ühtlasi tagatakse ka võrdne kohtlemine. Edendades eelmistes raamprogrammides tehtud jõupingutusi ühtlustada rahastamiseeskirju ja viia vead miinimumini, tuleks veelgi lihtsustada ka personalikulude hüvitamist, ***esitades selleks ettepaneku kasutada*** personali ühikuhindasid, mis vähendab osalejate jaoks keerukust ja hõlbustab aruandlust. ***Liigne halduskeerukus jätab ebaproportsionaalselt kõrvale need osalejad ja piirkonnad, kellel on vähem vahendeid, ning seetõttu on lihtsustamispüüded, sealhulgas toetusesaajate aruandlusnõue, peamine eeltingimus programmile võrdseks juurdepääsuks, et muuta kogu liidus suurem hulk osalejaid teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas konkurentsivõimelisemaks. Sellega seoses tuleks lihtsustamismeetmed kavandada nii, et neist saaksid kasu nii taotlejad kui ka toetusesaajad, näiteks esmakordsed taotlejad, VKEd ja piirkondlikud ülikoolid. Programmi vahenditest tuleks toetada ka väiksemaid ja paindlikumaid konsortsiume, moodulitest koosnevaid projektistruktuure ja etapiviisilist osalemist, et hõlbustada laiemat osalemist ja tõhusat kaasamist kogu liidu territooriumil. Lihtsustamismeetmeid tuleks rakendada proportsionaalsel ja riskipõhisel viisil, tuginedes dokumenteeritud riskihindamisele, tagades juurdepääsetavuse, kaitstes samal ajal liidu finantshuve asjakohaste kaitsemeetmete, sealhulgas auditi- ja kontrollikorra kaudu, samuti maksesummade kindlaksmääramise metoodika ja süstemaatilise ülemäärase hüvitamise vältimise mehhanismide***

kaudu. Lihtsustamismeetmetest tulenev tõhususe suurenemine peaks viima tõendatava kokkuhoiuni raamprogrammi halduseelarves. Seepärast peaks komisjon esitama eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile igal aastal aruande nende meetmete tulemuslikkuse, sealhulgas halduskulude kokkuhoiu kohta.

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 26 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(26a) Projektidega, millega seondub mitu liidu ja riiklikku rahastamisallikat, mis on pikaajalised, kus osalevad suured konsortsiumid või mis on liigitatud suure riskiga projektide hulka, kaasneb suurem ülemäärase hüvitamise, õigusnormide rikkumise, topeltrahastamise ja pettuse oht ning nende puhul on vaja üksikasjalikku finantsaruandlust ja kontrollitavaid kuluandmeid, et tagada läbipaistvus, aruandekohustuse täitmine ja usaldusväärne finantsjuhtimine. Läbipaistvuse ja usaldusväärse finantsjuhtimise tagamiseks kuludega sidumata rahastamise kasutamisel peaks komisjon kohaldama selgeid meetodeid, sealhulgas kulutõhususe kontroll ja võrdlusanalüüs võrreldavate meetmetega, hoidma ära ülemäärase hüvitamise ja topeltrahastamise ning tagama mõjusa järelevalve ja auditi, ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi eelarvealase järelevalvega seotud õigusi.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 26 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(26b) Raamprogrammi elluviimisel tuleks täielikult järgida liidu eelarve kaitsmise raamistikku, sealhulgas määrust (EL, Euratom) 2020/2092. Komisjon peaks tagama asjakohase läbipaistvuse ja andma Euroopa Parlamendile ja nõukogule aru selle raamistiku alusel vastu võetud meetmetest, mis mõjutavad programmi kulutusi. Eelkõige peaks komisjon tagama, et kontrolliraamistik võimaldab tegevuse ja vahendite saajate täielikku jälgitavust ning et kontrollideks, audititeks ja uurimisteks vajalikud andmed oleksid täielikud, usaldusväärsed ning tehtud kättesaadavaks määruse (EL) XXX [Euroopa Konkurentsivõime Fond] artiklis 31 (juurdepääs liidu rahastamisele) osutatud ühtse elektroonilise andmevahetuse koha ja ühtse digivärava kaudu.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 26 c (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(26c) Kuludega sidumata rahaliste vahendite või lihtsustatud kuluvõimaluste vormis antavate sihttoetuste puhul täpsustatakse tööprogrammis või toetuse andmise dokumentides osaliste maksete, vähendamiste, peatamiste ja tagasinõudmiste metoodikat, kui

maksetingimused ei ole täidetud, sealhulgas proportsionaalsuse põhimõtet ja osalise saavutamise käsitlemist. Seda metoodikat kohaldatakse, ilma et see piiraks määruse (EL, Euratom) 2024/2509 kohaldamist.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 26 d (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(26d) Selleks et toetada asjakohast läbipaistvuse taset, mis on ELi finantshuvide kaitse seisukohalt kasulik, peaks lõplik programmist toetuse saaja olema füüsiline isik või üksus, kes tegelikult saab ELi rahalisi vahendeid. Valitsuste ministeeriume, asutusi või organeid, kes jälgivad, reguleerivad või haldavad rahalisi vahendeid, tuleks käsitada vahendite lõpliku saajana ainult juhul, kui nad ise on seotud töö tegemise või teenuse osutamisega ja viivad selle vahetult ellu ning kannavad sellega seotud kulud, ning nad tuleks registreerida viisil, mis võimaldab liidu vahendite jälgitavust kogu rakendusahela jooksul.

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 26 e (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(26e) Kuigi lihtsustatud kuluvõimalused, sealhulgas kindlasummaliste maksete kaudu rahastamine, aitavad vähendada

	halduskoormust ja veamäärasid, on oluline, et selliste summade kindlaksmääramiseks kasutatavad metoodikad põhineksid usaldusväärsetel kulutõhususe hindamistel ja võrreldavate meetmete võrdlemisel ning et need vaadatakse korrapäraselt läbi, et tagada usaldusväärne finantsjuhtimine ja kulutõhusus.

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 27

Komisjoni ettepanek	*Kompromissettepanekus sisalduv muutmata tekst*
(27) Selleks et võtta arvesse eripäraseid korralduslikke struktuure, mida esineb eelkõige teadus- ja innovatsioonitegevuse puhul, peaks olema võimalik deklareerida kolmandate isikute mitterahalist osalust rahastamiskõlblike kuludena. Tulemuste väärindamise stimuleerimiseks tuleks selgitada, et seda ei tohiks käsitada meetme tulemusel tekkinud tuluna.	(27) Selleks et võtta arvesse eripäraseid korralduslikke struktuure, mida esineb eelkõige teadus- ja innovatsioonitegevuse puhul, peaks olema võimalik deklareerida kolmandate isikute mitterahalist osalust rahastamiskõlblike kuludena. Tulemuste väärindamise stimuleerimiseks tuleks selgitada, et seda ei tohiks käsitada meetme tulemusel tekkinud tuluna.

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 30

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(30) Käesoleva määruse alusel toetatavad meetmed peaksid kiirendama või suurendama investeeringuid, aidates kõrvaldada turutõrked või lahendada mitteoptimaalseid investeerimisolukordi proportsionaalsel viisil, vältida dubleerimist või väljatõrjumist ja	(30) Käesoleva määruse alusel toetatavad meetmed peaksid kiirendama või suurendama investeeringuid, aidates kõrvaldada turutõrked või lahendada mitteoptimaalseid investeerimisolukordi proportsionaalsel viisil, vältida dubleerimist või väljatõrjumist ja

stimuleerida erasektori rahastamist, ning need peaksid looma liidu lisaväärtust. Piiramata ELi toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist riiklike vahendite suhtes, peaks see tagama ka kooskõla raamprogrammi meetmete ja riigiabi eeskirjade vahel, vältides seeläbi põhjendamatuid konkurentsimoonutusi siseturul.	stimuleerida erasektori rahastamist, ning need peaksid looma liidu lisaväärtust. Piiramata ELi toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist riiklike vahendite suhtes, peaks see tagama ka kooskõla raamprogrammi meetmete ja riigiabi eeskirjade vahel, vältides seeläbi põhjendamatuid konkurentsimoonutusi siseturul. ***Parlament rõhutab, et praktikas võivad koostöös liikmesriikidega toimuva eelarve täitmise korral jäigad rahastamiskõlblikkuse tingimused ja riigiabi piirangud takistada innovatsioonikavade raames suuri riske võtvatel, teaduspõhistel ja süvatehnoloogia idufirmadel (kes tegutsevad sageli pikka aega etappides, kus tulu veel ei teenita) toetuse saamist, mis nõrgestab eesmärki luua kogu liitu hõlmav uuenduslike ettevõtete register. Seepärast tuleks raamprogrammi raames edendada programmi „Horisont“ toetuse ja koostöös liikmesriikidega täidetava eelarve vahendite paremat kooskõla ja vastastikust täiendavust, et struktuuriliselt ei välistataks murrangulist innovatsiooni, mille tulemuste turulejõudmise aeg on pikem.***

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 32 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(32a) Kommertskasutusele eelnevate hangete laialdasem kasutamine programmi raames, sealhulgas kaheetapiliste menetluste võimalus ja väga uuenduslike esimeste omalaadsete lahenduste omandamine, võib kaasa tuua konkreetseid riske, kuna teatavatel

hankijatel on uuenduslike hankemudelitega vähe kogemusi. Usaldusväärse finantsjuhtimise, läbipaistvuse ja tulemuste mõjusa kasutamise tagamiseks peaks komisjon andma hankijatele ja toetusesaajatele suuniseid, sealhulgas pakkuma sihipärast suutlikkuse suurendamise toetust piiratud kogemustega ametiasutustele, eelkõige väiksemates liikmesriikides, ning meetmeid VKEde ja muude väiksemate novaatorite osalemise hõlbustamiseks, eelkõige seoses huvide konfliktide ennetamise, intellektuaalomandi õiguste haldamise, tulemuste omandiõiguse ja neile juurdepääsu ning hangitud kaupade, teenuste või ehitustööde tõhusa kasutamise kaudu.

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 35

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(35) Vastavalt määrusele (EL, Euratom) 2024/2509, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL, Euratom) nr 883/2013[9] ning nõukogu määrustele (EÜ, Euratom) nr 2988/95,[10] (Euratom, EÜ) nr 2185/96[11] ja (EL) 2017/1939[12] tuleb liidu finantshuve kaitsta proportsionaalsete meetmetega, mis hõlmavad õigusnormide rikkumise ja pettuste ärahoidmist, avastamist, korrigeerimist ja uurimist, kaotatud, alusetult väljamakstud või ebaõigesti kasutatud summade tagasinõudmist ja vajaduse korral halduskaristuste kehtestamist. Eelkõige võib Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) kooskõlas määrustega (EL, Euratom) nr 883/2013 ja	(35) Vastavalt määrusele (EL, Euratom) 2024/2509, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL, Euratom) nr 883/2013[9] ning nõukogu määrustele (EÜ, Euratom) nr 2988/95,[10] (Euratom, EÜ) nr 2185/96[11] ja (EL) 2017/1939[12] tuleb liidu finantshuve kaitsta proportsionaalsete meetmetega, mis hõlmavad õigusnormide rikkumise ja pettuste ärahoidmist, avastamist, korrigeerimist ja uurimist, kaotatud, alusetult väljamakstud või ebaõigesti kasutatud summade tagasinõudmist ja vajaduse korral halduskaristuste kehtestamist. Eelkõige võib Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) kooskõlas määrustega (EL, Euratom) nr 883/2013 ja

(Euratom, EÜ) nr 2185/96 korraldada juurdlusi, sealhulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi, et teha kindlaks, kas on esinenud pettust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust. Vastavalt määrusele (EL) 2017/1939 on Euroopa Prokuratuur pädev uurima pettusi ja muid õiguserikkumisi, mis mõjutavad liidu finantshuve, ja esitama nende kohta süüdistusi, nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2017/1371[13]. Määruse (EL, Euratom) 2024/2509 kohaselt peab iga isik või üksus, kes saab liidu rahalisi vahendeid, tegema liidu finantshuvide kaitsel täielikult koostööd ja andma komisjonile, OLAFile, Euroopa Kontrollikojale ja vajaduse korral Euroopa Prokuratuurile vajalikud õigused ja juurdepääsu ning tagama, et kolmandad isikud, kes on kaasatud liidu vahendite haldamisse, annaksid samaväärsed õigused.

(Euratom, EÜ) nr 2185/96 korraldada juurdlusi, sealhulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi, et teha kindlaks, kas on esinenud pettust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust. Vastavalt määrusele (EL) 2017/1939 on Euroopa Prokuratuur pädev uurima pettusi ja muid õiguserikkumisi, mis mõjutavad liidu finantshuve, ja esitama nende kohta süüdistusi, nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2017/1371[13]. Määruse (EL, Euratom) 2024/2509 kohaselt peab iga isik või üksus, kes saab liidu rahalisi vahendeid ***käesoleva määruse alusel, sealhulgas segarahastamistoimingute kujul, näiteks rahastamisvahenditena***, tegema liidu finantshuvide kaitsel täielikult koostööd ja andma komisjonile, OLAFile, Euroopa Kontrollikojale ja vajaduse korral Euroopa Prokuratuurile vajalikud õigused ja juurdepääsu ning tagama, et kolmandad isikud, kes on kaasatud liidu vahendite haldamisse, annaksid samaväärsed õigused.

---

[9] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

[10] Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta (EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1).

[11] Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset

[9] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

[10] Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta (EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1).

[11] Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset

kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramise eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

[12] Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

[13] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1371, mis käsitleb võitlust liidu finantshuve kahjustavate pettuste vastu kriminaalõiguse abil (ELT L 198, 28.7.2017, lk 29).

kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramise eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

[12] Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

[13] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1371, mis käsitleb võitlust liidu finantshuve kahjustavate pettuste vastu kriminaalõiguse abil (ELT L 198, 28.7.2017, lk 29).

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 35 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(35a) Raamprogrammi mõju suurendamiseks tuleks tõsta esile üdist tulemuslikkust ja käegakatsutavaid tulemusi, mida mõõdetakse selge ja mõjupõhise raamistiku abil. Esmased näitajad peaksid kajastama liidu rahastatava innovatsioonitegevuse kaudu loodud majanduslikku ja tööstuslikku väärtust, sealhulgas investeeringutasuvust, turuleviimist, tootlikkuse kasvu ja toetatud innovatsioonist tulenevat tulude kasvu, samuti selliseid näitajaid nagu tööstuslik, majanduslik ja keskkonnamõju, patendid, teaduspublikatsioonid ja kasutuspotentsiaal. Väljundnäitajaid, nagu kaasatud rahalised vahendid, rahastatud projektide arv sektorite kaupa

ja loodud idufirmade arv, tuleks kasutada tulemusi selgitavate lisanäitajatena, mitte nende asendamiseks. Komisjon peaks kord aastas avaldama programmi iga osa kohta selged ja kasutajasõbralikud tulemuskokkuvõtted, sealhulgas üheleheküljelised ülevaated ja masinloetavate andmekogumitega interaktiivsed tulemustabelid. Selliste programmide või rahastamisvoogudega seoses, mille puhul jäävad nende mõjueesmärgid pidevalt täitmata, tuleks kohaldada kohustuslikku läbivaatamismehhanismi, mille alusel hinnatakse neid automaatselt võimaliku peatamise või tulemuslikemale vahenditele ümberjaotamise seisukohast.

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 35 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(35b) Selleks et tagada rahalistele vahenditele õigeaegne juurdepääs, tuleks kehtestada hindamise, sihttoetuse ettevalmistamise ja allkirjastamise menetlustähtajad. See peaks hõlbustama VKEde ja võrsefirmade juurdepääsu, hoidma ära rahastamise koondumise piiratud arvule struktuuridele ja aitama vähendada haldusviivitusi. Auditi- ja kontrollisüsteemid peaksid arenema lihtsama ja ennetavama lähenemisviisi suunas, tuginedes ulatuslikumalt digivahenditele ning toetusesaajate ja uute taotlejate kohustuslikule koolitusele, eelkõige seoses personalikulusid käsitlevate eeskirjadega, mis on peamine vigade allikas.

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 35 c (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(35c) Raamprogrammi rahaliste vahendite kasutamist peaks kontrollima Euroopa Parlament. Teave lõplike toetusesaajate ja rahastatud projektide kohta tuleks teha parlamendile õigeaegselt kättesaadavaks ning asjaomased sidusrühmad peaksid tegema parlamendiga kontrollitegevuse valdkonnas koostööd, sealhulgas andma teavet ja osalema parlamendi kuulamistel.

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 36

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(36) Raamprogrammi tuleb rakendada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) XXX [tulemusraamistiku määrus], millega kehtestatakse eelarvekulude jälgimise eeskirjad ja eelarve tulemuslikkuse raamistik, sealhulgas eeskirjad, millega tagatakse määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 33 lõike 2 punktis d osutatud põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ ja punktis f osutatud soolise võrdõiguslikkuse põhimõtte ning I lisa punktides 17.3, 20.4 ja 21.1 puuetega inimeste ligipääsu käsitlevate sätete ühtne kohaldamine ning kooskõlas direktiivi (EL) 2019/882 I ja III lisas esitatud ligipääsetavusnõuetega	(36) Raamprogrammi tuleb rakendada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) XXX [tulemusraamistiku määrus], millega kehtestatakse eelarvekulude jälgimise eeskirjad ja eelarve tulemuslikkuse raamistik, sealhulgas eeskirjad, millega tagatakse määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 33 lõike 2 punktis d osutatud põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ ja punktis f osutatud soolise võrdõiguslikkuse põhimõtte ning I lisa punktides 17.3, 20.4 ja 21.1 puuetega inimeste ligipääsu käsitlevate sätete ühtne kohaldamine ning kooskõlas direktiivi (EL) 2019/882 I ja III lisas esitatud ligipääsetavusnõuetega

liidu programmide ja meetmete tulemuslikkuse seire ja aruandluse eeskirjad, liidu rahastamisportaali loomise eeskirjad, programmide hindamise eeskirjad ning muud horisontaalsed sätted, mida kohaldatakse kõigi liidu programmide suhtes, näiteks need, mis käsitlevad teavet, teabevahetust ja nähtavust.	liidu programmide ja meetmete tulemuslikkuse seire ja aruandluse eeskirjad, liidu rahastamisportaali loomise eeskirjad, programmide hindamise eeskirjad ning muud horisontaalsed sätted, mida kohaldatakse kõigi liidu programmide suhtes, näiteks need, mis käsitlevad teavet, teabevahetust ja nähtavust. ***Raamprogrammi raames nende horisontaalsete põhimõtete rakendamise eeskirjad peaksid olema proportsionaalsed ja kohandatud teadusuuringute ja innovatsiooni olemusega ning käesolevas määruses sätestatud programmi eesmärkide saavutamise teostatavusega, samuti ei tohiks nende alusel kehtestada nõudeid, mille ulatus on suurem, kui nende eesmärkide saavutamiseks vajalik. Eelkõige ei tohiks deterministlikud ülalt-alla piirangud mõjutada alusuuringute vabadust. Käesolevas määruses tuleks sätestada nende horisontaalsete põhimõtete rakendamise üksiksasjad programmi raames, et tagada taotlejatele ja toetusesaajatele õiguskindlus ja läbipaistvus.***

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 36 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(36a) Võttes arvesse asjaolu, et Euroopa Kontrollikoja 2024. eelarveaasta aastaaruande kohaselt võivad liidu võetud tagasimaksmata laenud 2027. aastaks ületada 900 miljardi euro piiri, mis on peaaegu kümme korda rohkem kui 2020. aastal enne taasterahastu „NextGenerationEU“ kasutuselevõttu, ning et suurenevad laenukasutuse

	kulutused kujutavad endast tulevikus ohtu eelarvetele ja vähendavad eelarvepoliitilist manööverdamisruumi uute prioriteetide elluviimisel, selline enneolematu eelarvesurve nõuab, et programmi täitmisel näidataks üles ranget kuludistsipliini ja seataks esikohale suurima tõendatava lisaväärtusega kulutused. Üldhalduskulud, sealhulgas rakendusametite kulud, ei tohiks tegevuseelarvega võrreldes ebaproportsionaalselt suureneda.

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 24 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(24a) „vahendite lõplik saaja“ – töövõtja, alltöövõtja, tasustatud välisekspert või programmi alusel auhindu või rahalisi vahendeid saav isik või üksus.

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2 – taane 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
– viia ELi, riiklikud ja piirkondlikud prioriteedid omavahel kooskõlla, et luua üleeuroopaline teadusuuringute ja innovatsiooni ökosüsteem;	– viia ELi, riiklikud ja piirkondlikud prioriteedid omavahel kooskõlla, et luua üleeuroopaline teadusuuringute ja innovatsiooni ökosüsteem***, tegelemaks asjakohaselt esilekerkivate prioriteetide ja probleemidega***;

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2 – taane 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	– tagada, et liidu rahastamine raamprogrammi, sealhulgas EIC-i raames, on seotud mõõdetavate tulemuste, tulemusnäitajate ja järelhindamisega, kus hinnatakse territoriaalset mõju, lisainvesteeringute võimendamist ja pikaajalist kestlikkust ning arvestades, et need tulemused peaksid olema kooskõlas ELi poliitikaeesmärkidega.

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2 – taane 7 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	– tagada, et kogu raamprogrammi kulutusi puudutav teave tehtaks kättesaadavaks, et toetada eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni kulutõhususe hindamisel.

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2 – taane 7 c (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	– hinnata raamprogrammi raames kasutatavate rahastamisvahendite, sealhulgas omakapitaliinvesteeringute ja segarahastamise tulemuslikkust,

läbipaistvust ja kulutõhusust.

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1a. Programmi strateegiline suund määratakse kindlaks tihedas koostöös liikmesriikidega, et tagada avaliku sektori vastutus.

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõik 1 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	ca) raamprogrammi suhtes kohaldatavaid horisontaalseid põhimõtteid, sealhulgas põhimõtet „ei kahjusta oluliselt“, soolist võrdõiguslikkust, kaasa arvatud soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist, ja puuetega inimeste ligipääsetavuse põhimõtet, rakendatakse viisil, mis on proportsionaalne ning kohandatud teadus- ja innovatsioonimeetmete olemusega ja artiklis 3 sätestatud programmi eesmärkide saavutamise teostatavusega.

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõik 1 – punkt c b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	cb) selles artiklis osutatud horisontaalsete põhimõtete rakendamise üksikasjad sätestatakse käesolevas määruses ja nende kohaselt ei kehtestata nõudeid, mille ulatus on suurem kui programmi eesmärkide saavutamiseks vajalik.

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõik 1 – punkt c c (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	cc) tagada halduskorra lihtsustamine ja koormuse vähendamine taotlejate ja toetusesaajate huvides, tagades samal ajal läbipaistvuse, vastutuse ja auditeeritavuse.

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(a) 44 079 000 000 eurot I osale „Tipptasemel teadus“, millest 2 600 000 000 eurot JRC otsestele meetmetele väljaspool tuumaenergiavaldkonda;	(a) 44 079 000 000 eurot I osale „Tipptasemel teadus“, millest ***(XXX) eurot Euroopa Teadusnõukogule, (XXX) eurot Marie Skłodowska-Curie meetmetele ja*** 2 600 000 000 eurot JRC otsestele meetmetele väljaspool tuumaenergiavaldkonda;

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
3. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud summat ning artiklis 7 osutatud täiendavaid vahendeid võib kasutada ka raamprogrammi rakendamiseks antava tehnilise ja haldusabi jaoks, näiteks ettevalmistus-, seire-, kontrolli-, auditi- ja hindamistegevuseks, infotehnoloogiasüsteemide ja -platvormide arendamiseks, teabe- ja kommunikatsioonitegevuseks, sh liidu poliitiliste prioriteetide tutvustamiseks ning muuks tehniliseks ja haldusabiks või personaliga seotud kuludeks, mida komisjon raamprogrammi haldamisel kannab.	3. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud summat ning artiklis 7 osutatud täiendavaid vahendeid võib kasutada ka raamprogrammi rakendamiseks antava tehnilise ja haldusabi jaoks, näiteks ettevalmistus-, seire-, kontrolli-, auditi- ja hindamistegevuseks, ***sealhulgas töötamaks välja ja käitamaks süsteeme ja meetodeid, mille eesmärk on tagada kvaliteet ja tulemuslikkust ja finantsjuhtimist käsitlevate andmete sõltumatu hindamine ning koostoime määruse (EL) XXX (Euroopa Konkurentsivõime Fond) artiklis 31 (juurdepääs liidu rahastamisele) osutatud ühtse elektroonilise andmevahetuskoha ja ühtse digivärava kaudu,*** infotehnoloogiasüsteemide ja -platvormide arendamiseks, teabe- ja kommunikatsioonitegevuseks, sh liidu poliitiliste prioriteetide tutvustamiseks ning muuks tehniliseks ja haldusabiks või personaliga seotud kuludeks, mida komisjon raamprogrammi haldamisel kannab.

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	3a. Komisjon tagab niisuguste kulude eraldi arvestamise, mis on tekkinud lõike 3 alusel seoses seire, kontrolli, auditeerimise ja hindamisega, sealhulgas sel eesmärgil kasutatavate asutusesiseste IT-süsteemidega. Komisjon edastab igal aastal Euroopa Parlamendile ja

nõukogule haldus- ja tegevuskulude jagunemise, eristades vähemalt järgmist:

a) järelevalve ja tulemusaruandlus;

b) eel- ja järelkontrollid;

c) auditeerimine ja pettusevastane tegevus;

d) personalikulud, sealhulgas rakendusameti personalikulud;

e) IT-süsteemid ja platvormid;

f) teabe- ja kommunikatsioonitegevus;

g) muud üldkulud.

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Vahendeid, mis on liikmesriikidele eraldatud koostöös liikmesriikidega toimuva eelarve täitmise raames, võib liikmesriikide palvel teha kättesaadavaks programmi jaoks. Komisjon haldab neid vahendeid otse või kaudselt kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 62 lõike 1 punktiga a või c. Need täiendavad käesoleva määruse artikli 6 lõikes 1 osutatud summat. Neid vahendeid kasutatakse asjaomase liikmesriigi huvides. Kui komisjon ei ole võtnud eelarvet otse või kaudselt täites juriidilist kohustust programmi jaoks selliselt kättesaadavaks tehtud täiendavate summade osas, võib vastavad kulukohustustega sidumata summad asjaomase liikmesriigi taotlusel ühte või mitmesse vastavasse lähteprogrammi või nende õigusjärglasesse	2. Vahendeid, mis on liikmesriikidele eraldatud koostöös liikmesriikidega toimuva eelarve täitmise raames, võib liikmesriikide palvel teha kättesaadavaks programmi jaoks. Komisjon haldab neid vahendeid otse või kaudselt kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 62 lõike 1 punktiga a või c. Need täiendavad käesoleva määruse artikli 6 lõikes 1 osutatud summat. Neid vahendeid kasutatakse asjaomase liikmesriigi huvides. Kui komisjon ei ole võtnud eelarvet otse või kaudselt täites juriidilist kohustust programmi jaoks selliselt kättesaadavaks tehtud täiendavate summade osas, võib vastavad kulukohustustega sidumata summad asjaomase liikmesriigi taotlusel ühte või mitmesse vastavasse lähteprogrammi või nende õigusjärglasesse tagasi kanda. ***Koostöös liikmesriikidega***

tagasi kanda.	***toimuva eelarve täitmise korral kavandatakse lisavahendeid, neid rakendatakse ja nende üle tehakse järelevalvet kooskõlas partnerluse põhimõttega, kaitstes samal ajal täielikult parlamendi rolli seadusandja, eelarvepädeva institutsiooni ja eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsioonina.***

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Programmi rakendatakse koostoimes muude liidu programmidega. Meede, mis on saanud liidu toetust mõnest teisest programmist, võib saada toetust ka raamprogrammi alusel. Vastava rahalise toetuse suhtes kohaldatakse liidu asjaomase programmi eeskirju või kõigi toetuste suhtes võib kohaldada ühtseid eeskirju ja võtta ühe juriidilise kohustuse. Kui liidu rahaline toetus põhineb rahastamiskõlblikel kuludel, ei tohi liidu eelarvest antav kumulatiivne toetus ületada meetme rahastamiskõlblike kulude kogusummat ja selle võib arvutada proportsionaalselt kooskõlas toetuse tingimusi käsitlevate dokumentidega.	1. Programmi rakendatakse koostoimes muude liidu programmidega. Meede, mis on saanud liidu toetust mõnest teisest programmist, võib saada toetust ka raamprogrammi alusel***, kui mitmest toetusest ei kaeta samu kulusid***. Vastava rahalise toetuse suhtes kohaldatakse liidu asjaomase programmi eeskirju või kõigi toetuste suhtes võib kohaldada ühtseid eeskirju ja võtta ühe juriidilise kohustuse. Kui liidu rahaline toetus põhineb rahastamiskõlblikel kuludel, ei tohi liidu eelarvest antav kumulatiivne toetus ületada meetme rahastamiskõlblike kulude kogusummat ja selle võib arvutada proportsionaalselt kooskõlas toetuse tingimusi käsitlevate dokumentidega. ***Komisjon tagab koordineerimismeetmed, mis võimaldavad ennetada ja avastada topeltrahastamist ning rahastamiskõlblikkuse ja kontrollistandardite järjepidevat kohaldamist kogu programmi ulatuses, ning kontrollib riskipõhiselt, et käesoleva määruse ja muude liidu programmide alusel antavast liidu toetusest ei rahastata***

samu kulusid mitu korda, sealhulgas hõlbustades andmevahetust ja kasutades andmeid, mis on kättesaadavad määruse (EL) XXX (Euroopa Konkurentsivõime Fond) artiklis 31 (juurdepääs liidu rahalistele vahenditele) osutatud süsteemide kaudu ja mille suhtes kohaldatakse andmekaitse- ja turvaeeskirju.

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	2a. Kui meedet rahastatakse liidu eelarvest kombineeritud või kumulatiivsete vahendite kaudu, tagab komisjon, et meetmele antakse kordumatu tunnus ning toetuse andnud asutus teeb eel- ja riskipõhiseid ristkontrolle, et hoida ära topeltrahastamine ja tagada programmide jälgitavus.

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 2 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	2b. Kui meetmeid toetatakse koostöös liikmesriikidega toimuva eelarve täitmise raames toimuva rahastamise teel, peaksid komisjon ja liikmesriigid asjakohasel juhul looma praktilise korra, mis hõlbustab uuenduslike VKEde ja idufirmade juurdepääsu, sealhulgas tegeledes rahavoogude piirangute ja ebaproportsionaalsete finantstagatiste

	nõuetega varajastes etappides, tagades samal ajal usaldusväärse finantsjuhtimise.

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	3a. Komisjon ja liikmesriigid tagavad raamprogrammi vahenditest rahastamise ja muude liidu programmide ja vahendite süstemaatilise ristkontrolli, et vältida sama meetme või toetusesaaja topeltrahastamist.

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
4. Liikmesriigid võivad konkurentsivõime märgise saanud meetmeid rahastada.	4. Liikmesriigid võivad konkurentsivõime märgise saanud meetmeid rahastada. ***Sellised meetmed peavad olema kooskõlas kohaldatavate liidu riigiabi eeskirjadega ja neid tuleb rakendada viisil, millega hoitakse ära topeltrahastamine.***

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 2 – punkt e a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*

	ea) võtma kasutusele tugevad riskijuhtimismehhanismid ja tõhusad karistusmehhanismid juhuks, kui lepingu tingimusi rikutakse;

Muudatusettepanek 54

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 2 – punkt e b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	eb) tagama projektitulemustest aruandmisel täieliku hoolsuskohustuse täitmise ja assotsieerimislepingute alusel rahastatavate projektide puhul lõplikke toetusesaajaid käsitleva teabe läbipaistvuse;

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 2 – punkt e c (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	ec) võtma ja rakendama jõulisi meetmeid huvide konfliktide vältimiseks.

Muudatusettepanek 56
Artikkel 9 – lõige 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
3. Lõike 2 punkti d kohaldamisel annab kolmas riik määruste (EL, Euratom) 2024/2509 ***ja*** (EL, Euratom) nr 883/2013 kohaselt nõutavad õigused ja juurdepääsu ning tagab, et täiteotsused, millega kehtestatakse rahaline kohustus ELi toimimise lepingu artikli 299 alusel,	3. Lõike 2 punkti d kohaldamisel annab kolmas riik määruste (EL, Euratom) 2024/2509**,** (EL, Euratom) nr 883/2013 ***ja (EL) 2027/1939*** kohaselt ***komisjonile, OLAFile ja Euroopa Kontrollikojale*** nõutavad õigused ja juurdepääsu ning tagab, et täiteotsused,

ning Euroopa Liidu Kohtu otsused ja määrused on täitmisele pööratavad.	millega kehtestatakse rahaline kohustus ELi toimimise lepingu artikli 299 alusel, ning Euroopa Liidu Kohtu otsused ja määrused on täitmisele pööratavad.

Muudatusettepanek 57
Artikkel 9 – lõige 5

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
5. Iga kolmanda riigi raamprogrammiga assotsieerimise ulatuse puhul võetakse arvesse ***riskide analüüsi, eriti*** selliste riskide ***kohta***, mis võivad mõjutada liidu avalikku korda ja julgeolekut asjakohastes poliitikavaldkondades, sealhulgas majandus- ja teadusjulgeolekut***, kuid*** samuti ***kasulikkust*** ja laiemat eesmärki edendada innovatsiooni kaudu liidu majanduskasvu ja konkurentsivõimet. Sellest tulenevalt võidakse kolmandad riigid – välja arvatud EMP liikmed, ühinevad riigid, kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaatriigid – raamprogrammi osadest kooskõlas käesoleva määruse või assotsieerimislepinguga välja jätta.	5. Iga kolmanda riigi raamprogrammiga assotsieerimise ulatuse puhul võetakse arvesse selliste riskide ***analüüsi***, mis võivad mõjutada liidu avalikku korda ja julgeolekut asjakohastes poliitikavaldkondades, sealhulgas majandus- ja teadusjulgeolekut***. Iga kolmanda riigi programmiga assotsieerimise ulatuse puhul võetakse*** samuti ***arvesse kasulikkuse analüüsi*** ja laiemat eesmärki edendada innovatsiooni kaudu liidu majanduskasvu ja konkurentsivõimet. Sellest tulenevalt võidakse kolmandad riigid – välja arvatud EMP liikmed, ühinevad riigid, kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaatriigid – raamprogrammi osadest kooskõlas käesoleva määruse või assotsieerimislepinguga välja jätta.

Muudatusettepanek 58

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Raamprogrammi rakendatakse kooskõlas määrusega (EL, Euratom) 2024/2509, kas täites eelarvet otse või kaudselt koos kõnealuse määruse artikli 62 lõike 1 punktis c osutatud	1. Raamprogrammi rakendatakse kooskõlas määrusega (EL, Euratom) 2024/2509, kas täites eelarvet otse või kaudselt koos kõnealuse määruse artikli 62 lõike 1 punktis c osutatud

asutustega.	asutustega***, kaitstes samal ajal täielikult parlamendi rolli eelarvepädeva institutsiooni ja eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsioonina***.

Muudatusettepanek 59

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
4. Kui liidu rahastust antakse toetuse kujul, antakse seda kuludega sidumata rahastusena või lihtsustatud kuluvõimalustena, eeskätt kindlasummaliste maksetena ja personali ühikuhindadena kooskõlas määrusega (EL, Euratom) 2024/2509. ***Rahastust*** võib anda tegelike rahastamiskõlblike kulude hüvitamise kujul ***üksnes juhul, kui meetme eesmärke ei ole võimalik muul viisil saavutada.*** Kui on vaja võimaldada muid rahastamisallikaid, sealhulgas kaasinvesteeringuid riiklike vahenditega, mille suhtes kohaldatakse riigiabi eeskirju***, antakse rahalisi vahendeid tegelike rahastamiskõlblike kulude hüvitamise või lihtsustatud kuluvõimaluste vormis***.	4. Kui liidu rahastust antakse toetuse kujul, antakse seda ***vormis, mida peetakse meetme laadi ja eesmärke arvesse võttes kõige asjakohasemaks. Seega võidakse seda anda*** kuludega sidumata rahastusena või lihtsustatud kuluvõimalustena, eeskätt kindlasummaliste maksetena ja personali ühikuhindadena kooskõlas määrusega (EL, Euratom) 2024/2509. ***Kui tegevuse hinnanguline kogumaksumus ületab 20 000 000 eurot, mis kujutab endast suuremahulist investeeringut, ja kui see on vajalik ja asjakohane,*** võib ***liidu rahastust*** anda tegelike rahastamiskõlblike kulude hüvitamise kujul***. Sellist rahastamist või lihtsustatud kuluvõimaluste vormis rahastamist võib anda ka juhul,*** kui on vaja võimaldada muid rahastamisallikaid, sealhulgas kaasinvesteeringuid riiklike vahenditega, mille suhtes kohaldatakse riigiabi eeskirju.

Muudatusettepanek 60

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*

4a. Kindlasummaliste maksete kasutamine rahastamise vormina ei piira Euroopa Kontrollikoja, OLAFi ega Euroopa Prokuratuuri auditeerimis- ja uurimisõigusi ega vähenda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni usaldusväärsuse taset. Kindlasummaliste maksete kaudu rahastatavate meetmete puhul võtab komisjon dokumenteeritud riskihindamise tulemuste alusel kasutusele proportsionaalsed järelkontrollimehhanismid.

Muudatusettepanek 61

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 4 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	4b. Kui rahastamine toimub lihtsustatud kuluvõimaluste vormis, tuleb tööprogrammis või toetuse andmise dokumentides põhjendada valitud rakendusvormi asjakohasust ning määratleda objektiivsed, mõõdetavad ja kontrollitavad maksetingimused, sealhulgas väljundite, tulemuste või vaheeesmärkide saavutamise tõendamiseks vajalikud tõendid. Sellistel juhtudel täpsustatakse tööprogrammides järgmist:
	a) summa kindlaksmääramise metoodika;
	b) objektiivselt kontrollitavad eesmärgid, sihid või muud maksetingimused;
	c) nende täitmise kontrollimise kord, sealhulgas vajaduse korral sõltumatu kontroll;

	d) osalise täitmise tagajärjed, sealhulgas toetuste proportsionaalne vähendamine ja tagasinõudmine ning
	e) meetmete tühistamise ja/või eeltingimuste täitmata jätmise hindamine pärast meetme lõpuleviimist.
	Lihtsustatud kuluvõimaluste kaudu rakendatavate toetuste puhul täpsustatakse tööprogrammis või toetuse andmise dokumentides vähendamise, peatamise ja tagasinõudmise metoodikat, kui maksetingimused ei ole täidetud, sealhulgas proportsionaalsuse põhimõtet ja osalise saavutamise käsitlemist. Seda metoodikat kohaldatakse, ilma et see piiraks määruse (EL, Euratom) 2024/2509 kohaldamist.

Muudatusettepanek 62

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 5

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
5. Määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 153 lõike 3 kohaldamisel võib hindamiskomisjon koosneda osaliselt või täielikult sõltumatutest välisekspertidest.	5. Määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 153 lõike 3 kohaldamisel koosneb hindamiskomisjon osaliselt või täielikult sõltumatutest välisekspertidest. ***Välisekspertide kasutamise korral viib toetust andev asutus enne väljavalimismenetluse toimumist läbi asjakohase kontrolli ning tagab huvide konfliktide dokumenteeritud haldamise ja nende puudumise, ekspertide valimismenetluse läbipaistvuse ning sõltumatuse ja eksperditeadmiste asjakohase taseme, mis vastab teaduslikule ja akadeemilisele tasemele, riskiprofiilile ja meetme ulatusele.***
	Asjakohasel juhul kuuluvad

hindamiskomiteedesse sõltumatud välisekspertid. Kui sõltumatud välisekspertid ei saa nõuetekohaselt põhjendatud kiireloomulisuse, turvalisuse või konfidentsiaalsuse tõttu osaleda, dokumenteerib volitatud eelarvevahendite käsutaja põhjused ja kohaldatavad kompenseerivad kaitsemeetmed, et tagada läbipaistvus, võrdne kohtlemine ja huvide konflikti puudumine. Täies ulatuses liidu andmekaitsenormide täitmise tagamiseks tehakse sõltumatute välisekspertide nimed eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile kättesaadavaks, kui ta seda taotleb.

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 10a
	Toetusesaajate ja lõplike vahendite saajatega seotud läbipaistvus
	1. Kõik rakendusvormid peavad võimaldama liidu vahendite täielikku jälgitavust. Komisjon tagab käesoleva määruse alusel kooskõlas määrusega (EL, Euratom) 2024/2509 antava liidu toetuse läbipaistvuse ning avaldab masinloetavas ja otsingut võimaldavas vormingus teabe kõigi konsortsiumis osalevate partnerite ja liidu rahaliste vahendite lõplike saajate, sealhulgas toetusesaajate, töövõtjate, alltöövõtjate ja vahendite saajate ning asjakohasel juhul tegelike tulusaajate kohta, järgides samal ajal liidu andmekaitsenorme.
	2. Avaldatav teave sisaldab vähemalt

	meetme nimetust, rakendamise asukohta (riiki), pealkirja, käesoleva määruse artiklis 4 osutatud asjakohast osa, toetuse vormi ning kohustustega seotud ja makstud summat. Käesoleva artikli kohased avaldamise piirangud on vajalikud ja proportsionaalsed ning need tuleb dokumenteerida. Kui avaldamist piiratakse, avaldab komisjon mittekonfidentsiaalse kokkuvõtte.
	3. Rakendamisvormi valik ei mõjuta määruses (EL, Euratom) 2024/2509 sätestatud kõrvalejätmise, huvide konflikti, topeltrahastamise vältimise ega auditeerimis- ja uurimisõiguste suhtes kohaldatavaid norme, ning kõik toetusesaajad, sealhulgas töövõtjad, alltöövõtjad ja vahendite saajad, austavad Euroopa Kontrollikoja auditeerimisõigust.

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 11 – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(b) aruandlusnõuded**,**	(b) aruandlusnõuded ***ning aruandekohustuse läbipaistvusnõuded;***

Muudatusettepanek 65

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 11 – lõige 2 – punkt d a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	da) komisjoni ja muude sidusrühmade vastavad volitused, kohustused ja tegevuskohustused usaldusväärse finantsjuhtimise tagamiseks;

Muudatusettepanek 66

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 11 – lõige 2 – punkt d b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	db) kord, mille kaudu tagatakse raamprogrammi rakendamisel ja järelevalves piisav läbipaistvuse, auditeeritavuse ja vastutuse tase;

Muudatusettepanek 67

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 11 – lõige 2 – punkt d c (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	dc) rahalisi toetusi reguleerivad üksikasjalikud sätted, sealhulgas tingimused, mille kohaselt võib nende taset ja vormi kohandada, eeldusel et üldine finantsosalus on tasakaalustatud, proportsionaalne ja kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetega.

Muudatusettepanek 68

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 11 – lõige 5 – punkt f a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	fa) hiljemalt neljandal tegevusaastal viiakse läbi kohustuslik sõltumatu hindamine, mille käigus hinnatakse, kas nad on saavutanud oma mõjueesmärgid ja käegakatsutavaid tulemusi; kui

	hindamise tulemusena jõutakse järeldusele, et partnerlus ei ole oma mõjueesmärke järjepidevalt täitnud, teeb komisjon ettepaneku selle lõpetamiseks või põhjalikuks muutmiseks ning jaotab vastavad rahalised vahendid ümber tõhusamatesse vahenditesse; selliste hindamiste tulemused edastatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule ning tehakse üldsusele kättesaadavaks.

Muudatusettepanek 69

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 – lõige 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. ERC ***meelitab*** ligi kõige andekamaid teadlasi kogu maailmast ning ***muudab liidu*** maailma juhtivaks teadusuuringute ja innovatsiooni keskuseks.	2. ERC ***püüab*** ligi ***meelitada*** kõige andekamaid teadlasi kogu maailmast ning ***annab oma panuse, et muuta liit*** maailma juhtivaks teadusuuringute ja innovatsiooni keskuseks.

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	2a. ERC täidab tegevuste valimisel ja rahastamisel oma kohustusi ilma poliitilise mõjuta. Üksiktoetusi käsitlevad otsused põhinevad üksnes teaduslikul tipptasemel, mis on määratud kindlaks sõltumatu vastastikuse eksperdihinnangu alusel, kaitstes seeläbi üldsuse usaldust.

Muudatusettepanek 71

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1a. Meetmete puhul, mida toetatakse EIC rahastamisvahendi „Accelerator“ raames segarahastamise või üksnes investeeringutena pakutava toetuse kaudu, peaks tulemuslikkuse mõõtmine olema mõjupõhine: turuleviimine, EICi toetatud innovatsioonist tulenev tulude kasv ja investeeringutasuvus. Komisjon annab igal aastal Euroopa Parlamendile aru järgmise kohta:
	a) selliste toetatavate äriühingute arv, kes on saavutanud kasumlikkuse või püsivat tulu;
	b) finantsvõimendus, mida mõõdetakse kaasatud kaasinvesteeringute kogusummana iga liidu omakapitali euro kohta;
	c) järelhindamine, kas EICi omakapitaliinvesteeringud on täiendanud või asendanud erakapitali, mis oleks muidu võrreldavatel tingimustel kättesaadav olnud.
	See teave avalikustatakse masinloetavas vormingus.

Muudatusettepanek 72

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 17 – lõige 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Raamprogrammiga toetatakse organisatsioone konkurentsivõimeliste, töökindlate ja ühendatud innovatsiooni ökosüsteemide ja raamtingimuste loomisel.	1. Raamprogrammiga toetatakse organisatsioone konkurentsivõimeliste, töökindlate ja ühendatud innovatsiooni ökosüsteemide ja raamtingimuste loomisel.

Selleks püütakse saavutada sünergiat liidu, riiklike ja piirkondlike programmidega.	***Sellega seoses peab innovatsiooni ökosüsteemide toetamine põhinema selgelt määratletud eesmärkidel, juhtimissuutlikkusel, kaasrahastamise kohustustel ja kestlikkuse kavadel, mille kestus on pikem kui liidu rahastamine.*** Selleks püütakse saavutada sünergiat liidu, riiklike ja piirkondlike programmidega.

Muudatusettepanek 73

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 17 – lõige 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Raamprogrammiga toetatakse tegevust, mis soodustab teadmiste kolmnurga (kõrgharidus, teadusuuringud ja innovatsioon ning ettevõtlus) integreerimist kogu liidus.	2. Raamprogrammiga toetatakse tegevust, mis soodustab teadmiste kolmnurga (kõrgharidus, teadusuuringud ja innovatsioon ning ettevõtlus) integreerimist kogu liidus. ***See hõlmab vajaduse korral astmelisi rahastamismehhanisme ja muid kohandatud toetusvorme, mis võimaldavad alustavatel, üliõpilaste juhitavatel ja ülikoolidega seotud idufirmadel saada starditoetust ja liituda laiemate Euroopa innovatsioonivõrgustikega, eelkõige osaluse laiendamise meetmega liitunud riikides ja üleminekuriikides.***

Muudatusettepanek 74

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 18 – lõige 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
3. Poliitika toetusvahendiga pakutakse liikmesriikidele ja assotsieerunud riikidele praktilist eksperdiabi selliste reformide kavandamiseks, rakendamiseks ja	3. Poliitika toetusvahendiga pakutakse liikmesriikidele ja assotsieerunud riikidele praktilist eksperdiabi selliste reformide kavandamiseks, rakendamiseks ja

hindamiseks, millega parandatakse nende teadus- ja innovatsiooniinvesteeringute ning sellealaste poliitikameetmete ja süsteemide kvaliteeti. See aitab luua tugevamaid ja tulemuslikumaid riiklikke teadus- ja innovatsioonisüsteeme ning tugevamat Euroopa teadusruumi.	hindamiseks, millega parandatakse nende teadus- ja innovatsiooniinvesteeringute ning sellealaste poliitikameetmete ja süsteemide kvaliteeti. See aitab luua tugevamaid ja tulemuslikumaid riiklikke teadus- ja innovatsioonisüsteeme ning tugevamat Euroopa teadusruumi. ***See toetus võib hõlmata ka suuniseid ja eksperdiabi riiklikele ja piirkondlikele ametiasutustele, eelkõige osaluse laiendamise meetmega liitunud riikides ja üleminekuriikides, et töötada välja innovatsiooni toetuskavad, mis on paremini kohandatud suure riskiga teaduspõhiste idufirmade vajadustele, ning tugevdada vastastikuses täiendavuses raamprogrammiga tegevusahelat teadusuuringute tulemuste saavutamisest kuni nende turuleviimiseni.***

Muudatusettepanek 75

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 19 – lõige 5 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	ba) meetmed, millega tugevdatakse piirkondlikke innovatsiooni ökosüsteeme, et luua uuenduslike VKEde ja idufirmade, sealhulgas süvatehnoloogiaettevõtete püsiv võrgustik, mis võimaldab neil tõhusalt osaleda teadus- ja innovatsioonialastes koostööprojektides ning toetab innovatsiooni laiendamist kogu liidus.

Muudatusettepanek 76

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 21 – lõige 11

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
11. Lisaks määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artiklis 132 sätestatud alustele võimaldavad väljavalimismenetlused ja nendest tulenevad juriidilised kohustused rahastamise lõpetada, kui meetme eesmärke ei saavutata tõenäoliselt üldse või kindlaksmääratud tähtajaks või kui meede ei ole enam poliitiliselt tähtis.	11. Lisaks määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artiklis 132 sätestatud alustele võimaldavad väljavalimismenetlused ja nendest tulenevad juriidilised kohustused rahastamise lõpetada, kui meetme eesmärke ei saavutata tõenäoliselt üldse või kindlaksmääratud tähtajaks või kui meede ei ole enam poliitiliselt tähtis. ***Juriidilise kohustuse raames täpsustatakse lõpetamise kord, sealhulgas toetusesaaja õigus olla ära kuulatud, tõendid, millele tuginetakse, ja finantstagajärjed, sealhulgas iga vähendamise, tagasinõudmise või lõppmakse kindlaksmääramise metoodika.***

Muudatusettepanek 77

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 21 – lõige 12

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
12. Tööprogrammis või väljavalimismenetlusega seotud dokumentides võidakse täpsustada käesolevas määruses sätestatud rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid või kehtestada täiendavad rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid konkreetsete meetmete jaoks, sealhulgas konkreetsete poliitikanõuete arvessevõtmiseks.	12. Tööprogrammis või väljavalimismenetlusega seotud dokumentides võidakse täpsustada käesolevas määruses sätestatud rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid või kehtestada täiendavad rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid konkreetsete meetmete jaoks, sealhulgas konkreetsete poliitikanõuete arvessevõtmiseks. ***Selleks et hõlbustada juurdepääsu teadusuuringutele ja innovatsioonile ning tulemuslikku osalemist selles valdkonnas kogu liidu territooriumil, võetakse väljavalimismenetluses arvesse võimalust järgida modulaarset lähenemisviisi ja kaasata väiksemaid või paindlikumaid***

konsortsiume.

Muudatusettepanek 78

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 26 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	3a. Sihttoetuse olelusringi põhietappidele, sealhulgas hindamisele, toetuslepingu ettevalmistamisele ja allkirjastamisele, kehtestatakse menetlustähtajad, et tagada õigeaegne juurdepääs rahastamisele. Kohaldatakse selgeid ja kättesaadavaid eeskirju, et hõlbustada VKEde ja võrsefirmade osalemist ja laiendada toetusesaajate ringi.

Muudatusettepanek 79

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 28 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	2a. Kaudsete kulude arvutamiseks kasutatakse standardvorme, mis sisaldavad selgeid suuniseid rahastamiskõlblike otseste kulude kategooriate kohta (nt personal, seadmed, reisikulud). Tuleks pakkuda koolitust ja koostada vastused korduma kippuvatele küsimustele, et selgitada tavalisi kitsaskohti (nt üldkulude topeltarvestus).

Muudatusettepanek 80

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 32 – lõige 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(c) annavad endast parima oma tulemuste otseseks või kaudseks väärindamiseks, sealhulgas üleandmise või litsentsimise kaudu; kui tulemusi teatava ajavahemiku jooksul ei väärindata, võib komisjon kindlaks määrata vahendid (näiteks määruse (EL) XXX [Euroopa Konkurentsivõime Fond] III peatükis sätestatud väärindamisstrateegiat toetavad vahendid), mida asjaomased toetusesaajad kasutavad nende tulemuste väärindamise hõlbustamiseks;	(c) annavad endast parima oma tulemuste otseseks või kaudseks väärindamiseks, sealhulgas üleandmise või litsentsimise kaudu; kui tulemusi teatava ajavahemiku jooksul ei väärindata, võib komisjon kindlaks määrata vahendid (näiteks määruse (EL) XXX [Euroopa Konkurentsivõime Fond] III peatükis sätestatud väärindamisstrateegiat toetavad vahendid), mida asjaomased toetusesaajad kasutavad nende tulemuste väärindamise hõlbustamiseks***, sealhulgas vahendid, millega toetatakse kasutuselevõttu piirkondlikul ja kohalikul tasandil ning innovatsiooni ökosüsteemide kaasamist väljaspool juhtivaid keskusi, ja asjakohasel juhul ülikoolide tehnosiirde struktuuride ning patentimise, litsentsimise ja võrsefirmade stiimulite toetamine***;

Muudatusettepanek 81

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 32 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1a. Komisjon jälgib tulemuste mõjusat väärindamist ning hindab liidu investeeringute majanduslikku ja ühiskondlikku tasuvust, võttes vajaduse korral parandusmeetmeid, et suurendada avaliku sektori rahastatavate teadusuuringute mõju ja vältida nende alakasutamist.

Muudatusettepanek 82

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 33 – lõige 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	5a. Komisjon töötab välja ja teeb üldsusele kättesaadavaks suunised kommertskasutusele eelnevate hangete rakendamiseks programmi raames. Sellistes suunistes käsitletakse eelkõige huvide konfliktide ennetamist, intellektuaalomandi õiguste haldamist, tulemuste omandiõigust ja kättesaadavust, hangitud kaupade, teenuste või ehitustööde tegelikku kasutamist ning uuenduslike või esimeste omalaadsete lahendustega seotud riskide maandamist. Suunistega tagatakse läbipaistvuse, võrdse kohtlemise ja usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtete järgimine ning need sisaldavad praktilisi meetmeid ja vahendeid esmakordsete ja vähem kogenud taotlejate toetamiseks, pöörates erilist tähelepanu VKEdele ja idufirmadele.

Muudatusettepanek 83

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 33 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 33a
	Liidu finantshuvide kaitse
	1. Komisjon võtab vajalikke meetmeid, tagamaks, et käesoleva määruse alusel rahastatavate meetmete võtmisel kaitstakse liidu finantshuve pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse eest ennetavate meetmete, mõjusa kontrolli ja alusetult

väljamakstud summade tagasi nõudmise kaudu rikkumiste avastamise korral, ning kui see on asjakohane, mõjusate, proportsionaalsete ja hoiatavate haldus- ja rahaliste karistuste kaudu.

2. Kontrolli- ja auditisüsteemid peavad olema proportsionaalsed, lihtsustatud ja riskipõhised, kasutades rohkem digivahendeid ja ennetusmeetmeid. Taotlejatele ja toetusesaajatele pakutakse kohustuslikku koolitust, sealhulgas veebikoolitust, et tagada kohaldatavate eeskirjade ja parimate tavade nõuetekohane mõistmine, eelkõige seoses personalikuludega.

3. Euroopa Pettustevastasel Ametil (OLAF) on õigus viia oma volituste piires läbi käesoleva määruse alusel toimunud mis tahes liiki rahastamise kohta uurimisi, sealhulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi, keskendudes seejuures rasketele kuritegudele, süsteemsetele pettustele ja liidu finantshuve kahjustavale korruptsioonile.

4. Iga isik või üksus, kes saab liidu rahalisi vahendeid, teeb liidu finantshuvide kaitsel täielikult koostööd ja annab komisjonile, OLAFile, Euroopa Kontrollikojale ja vajaduse korral Euroopa Prokuratuurile vajalikud õigused ja juurdepääsu ning tagab, et kolmandad isikud, kes on kaasatud liidu vahendite haldamisse, annaksid samaväärsed õigused, ilma et see piiraks isikuandmete kaitse suhtes kohaldatavate normide rakendamist, sealhulgas proportsionaalsuse ja vajalikkuse põhimõtet.

5. Kui rahalisi vahendeid haldavad määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 62 lõike 1 punktis c osutatud asutused, tagab komisjon, et OLAFi,

	Euroopa Kontrollikoja ja EPPO eelnevalt nimetatud õigusi austatakse täielikult, lisades selleks nende asutustega sõlmitavatesse lepingutesse asjakohased sätted, ning et nende asutuste volituste täitmisel järgitakse ühtlustatud lähenemisviisi.

Muudatusettepanek 84

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 33 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 33b
	Komisjoni aruandlus Euroopa Parlamendile
	1. Komisjon esitab igal aastal Euroopa Parlamendile aruande määruse (EL, Euratom) 2024/2509 erandite kasutamise kohta programmi rakendamisel ja rahaliste vahendite geograafilise jaotuse kohta.
	2. Aruanne hõlmab eelkõige järgmist kasutust:
	a) otselepingute sõlmimise menetlused ja väljakuulutamiseta läbirääkimistega hankemenetlused riigihangete puhul;
	b) otsetoetused ja muud erandid konkurentsipõhistest väljavalimismenetlustest;
	c) toetuse andmise ja rakendamise kiirendatud või lihtsustatud menetlused;
	d) muud erakorralised meetmed, mille puhul kaldutakse kõrvale hangete, sihttoetuste, rahastamisvahendite või eelarveliste tagatiste suhtes kohaldatavatest finantsmääruse

standardeeskirjadest.

3. Aruanne sisaldab iga erandikategooria kohta järgmist:

a) õiguslik alus, millele tuginetakse;

b) selle kohaldamise põhjendus, sealhulgas asjaolud ja taotletavad eesmärgid;

c) asjaomaste juhtumite arv ja vastavad summad;

d) teave toetusesaajate või töövõtjate kohta kooskõlas kohaldatavate läbipaistvus- ja andmekaitse-eeskirjadega;

e) hinnang selliste erandite mõju kohta läbipaistvusele ja kulutõhususele.

4. Seoses rahaliste vahendite geograafilise jaotusega esitatakse aruandes teave toetuse eraldamise kohta programmi kõigi nelja osa jaoks liikmesriikide, assotsieerunud riikide ja asjakohasel juhul kolmandate riikide vahel, sealhulgas kasutatud rahastamisvahendi liik.

5. Komisjon edastab aruande Euroopa Parlamendile eelarveaastale järgneva aasta 31. juuliks, et Euroopa Parlament saaks täita oma aluslepingutest tulenevaid eelarvekontrolli- ja eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohustusi.

Muudatusettepanek 85

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 33 c (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 33c

Läbipaistvus, usaldusväärsus ja hoolsuskohustus

1. Komisjon tagab, et käesoleva määruse kohast toetust ei anta isikutele või üksustele (ega ka nende kasuks), kelle suhtes kohaldatakse ELi toimimise lepingu artikli 215 alusel vastu võetud liidu piiravaid meetmeid, ka ei anta seda ühelegi muule isikule või üksusele, kui liidu toetuse andmine oleks kohaldatava liidu õiguse alusel keelatud.

2. Taotlejad, toetusesaajad, töövõtjad, alltöövõtjad, rakenduspartnerid, finantsvahendajad ja vahendite lõplikud saajad esitavad taotluse korral ja kooskõlas kohaldatava õigusega teabe oma tegelikult kasu saava omaniku ja kontrollistruktuuri kohta, sealhulgas rakendamise ajal toimuvate muudatuste kohta, et kaitsta liidu finantshuve.

3. Rakenduspartnerid ja finantsvahendajad kohaldavad proportsionaalset rahapesu ja terrorismi rahastamise vastast hoolsuskohustust kooskõlas kohaldatava liidu ja riikliku õigusega ning lisavad oma menetlustesse nende poolt käesoleva määruse alusel hallatava liidu toetuse kontrollid.

4. Komisjon tagab, et juriidiliste kohustuste ja lepingutega nähakse ette lõpetamine, peatamine, vähendamine ja tagasinõudmine lõigete 1–3 rikkumise korral, ilma et see piiraks määruse (EL, Euratom) 2024/2509 kohaldamist.

5. Õigussubjektid, kes saavad toetust Euroopa Innovatsiooninõukogu raames, sealhulgas sihttoetust, segarahastamist või omakapitalitoetust, tagavad, et toetatava meetme tasandil avaldatakse aastaaruanded liidu rahaliste vahendite kasutamise, edusammude ja tulemuste

kohta, ilma et see piiraks ärisaladust käsitlevate kohaldatavate õigusnormide kohaldamist. Sellised aruanded on üldsusele kättesaadavad ja vajaduse korral tehakse nende täpsuse kontrollimiseks sõltumatuid auditeid.

6. Teadusuuringute Ühiskeskuse rakendatavate otsemeetmete puhul peaks komisjon tagama huvide konfliktide ennetamise ja ohjamise asjakohase läbipaistvuse kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikliga 61 ja kohaldatavate eetikanormidega.

7. Selleks peaks Teadusuuringute Ühiskeskus tegema igal aastal üldsusele kättesaadavaks koondteabe poliitika, menetluste ja meetmete kohta, mis on kehtestatud võimalike huvide konfliktide tuvastamiseks, ennetamiseks ja vähendamiseks, sealhulgas eraõiguslike üksustega tehtava koostöö raames, ilma et see piiraks kohaldatavate konfidentsiaalsuseeskirjade kohaldamist.

8. Teadlaste, ekspertide ja muude isikute hindamises või nõuandetegevuses osalevate isikute suhtes kohaldatakse huvide konflikti deklareerimise ja vähendamise nõudeid kooskõlas kohaldatava liidu õigusega.

Muudatusettepanek 86

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 34 – lõige 9

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
9. Segarahastamise meetmed peatatakse, neid muudetakse või nõuetekohaselt põhjendatud juhul need lõpetatakse, kui mõõdetavaid vahe-	9. Segarahastamise meetmed peatatakse, neid muudetakse või nõuetekohaselt põhjendatud juhul need lõpetatakse, kui mõõdetavaid vahe-

eesmärke ei saavutata või kui toetusesaaja keeldub investeerimistoetusest nõuetekohase põhjenduseta.	eesmärke ei saavutata***, toetusesaaja ei täida ELi poliitikasuunistes sätestatud eetikanorme*** või kui toetusesaaja keeldub investeerimistoetusest nõuetekohase põhjenduseta.

LISA: SISENDI DEKLARATSIOON

Vastavalt kodukorra I lisa artiklile 8 kinnitab arvamuse raportöör, et kasutas arvamuse koostamisel enne selle komisjonis vastuvõtmist oma arvamuses toimikuga seotud küsimuste kohta sisendmaterjali, mida ta sai järgmistelt huvide esindajatelt, kes kuuluvad kohustuslikku läbipaistvusregistrit käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe[1] kohaldamisalasse, või järgmistelt kolmandate riikide ametiasutuste, sealhulgas nende diplomaatiliste esinduste ja saatkondade esindajatelt:

1. Huvide esindajad, kes kuuluvad kohustuslikku läbipaistvusregistrit käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe kohaldamisalasse
Le Conseil des rectrices et des recteurs francophones (212751635794-10)
2. Kolmandate riikide ametiasutuste, sealhulgas nende diplomaatiliste esinduste ja saatkondade esindajad
Puuduvad

Eespool esitatud loetelu koostamise eest vastutab ainuisikuliselt arvamuse raportöör.

Kui loetelus on märgitud füüsiliste isikute nimi või ametikoht või mõlemad, kinnitab arvamuse raportöör, et ta on esitanud asjaomastele füüsilistele isikutele Euroopa Parlamendi andmekaitseteate nr 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), milles on kindlaks määratud nende isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatavad tingimused ja sellise töötlemisega seotud õigused.

[1] Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni 20. mai 2021. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe kohustusliku läbipaistvusregistri kohta (ELT L 207, 11.6.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ kehtestamine ajavahemikuks 2028–2034, selle osalemis- ja levitamiseeskirjade sätestamine ning määruse (EL) 2021/695 kehtetuks tunnistamine
Viited	(COM(2025)0543 – C10-0164/2025 – 2025/0543(COD))
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ITRE 23.10.2025
Arvamuse esitajad istungil teada andmise kuupäev	CONT 23.10.2025
Arvamuse raportöör: nimetamise kuupäev	Olivier Chastel 15.1.2026
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	2.3.2026
Vastuvõtmise kuupäev	24.3.2026
Lõpphääletuse tulemus	+: 22 –: 0 0: 7

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS
NÕUANDVAS KOMISJONIS

22	+
ECR	Bert-Jan Ruissen, Şerban Dimitrie Sturdza
PPE	Georgios Aftias, François-Xavier Bellamy, Caterina Chinnici, Niclas Herbst, Monika Hohlmeier, Andreas Schwab, Marion Walsmann, Tomáš Zdechovský
PfE	Ondřej Knotek
Renew	Gilles Boyer, Olivier Chastel, Vlad Vasile-Voiculescu
S&D	Vytenis Povilas Andriukaitis, Andi Cristea, Maria Guzenina, Giuseppe Lupo, Marit Maij, Thomas Pellerin-Carlin
Verts/ALE	Daniel Freund, Erik Marquardt

0	-

7	0
ECR	Dick Erixon
ESN	Arno Bausemer
PfE	Tamás Deutsch, Virginie Joron, Pierre Pimpie
The Left	Rudi Kennes, Pasquale Tridico

Kasutatud tähised:
+ : poolt
- : vastu
0 : erapoooletu